

ŠIBENSKI LIST

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BROJ 263 — GOD. VI.

ŠIBENIK, 25. RUVNA 1957.

IZLAZI SVAKE SEDJEDE

Iz općine Kistanje

Mladi kandidati

Na jednom proširenom sastanku rukovodstava SSRN i SK na području općine Kistanje, raspravljalo se o dosadašnjim rezultatima za predstojeće izbore, pa je konstatirano da je zborovima birača za vijeće općine prisustvovalo 1547 birača ili 24% od ukupnog broja birača.

Sadašnjim kandidiranjem vodilo se više računa o kvalitetu pojedincana, vodeći računa da budu izabrani i mlađi odbornici. Tako projekat starosti jednog kandidiranog odbornika iznosi 33 godine. Od predloženih kandidata kojih ima 42 za vijeće NO općine, 37 su članovi SK, među njima i 2 žene. Ispak nije se vodilo dovoljno računa da se kandidira što veći broj žena, iako su one svojim radom dokazale, da mogu biti birane u organe na rodne vlasti. Ni u vijeću proizvođača nije bolje. Naprotiv, ovde je kandidirana svega 1 žena.

Poslije ovoga govorilo se i o stanju u organizacijama SSRN. Uočeno je da je jedina organizacija Macure uspjela obuhvatiti 100% učlanstvo, jer ima 60 birača, a isto toliko i članova SSRN, dok n. pr. u Varivodama ima i članova SK k. n. nisu učlanjeni u SSRN.

U daljim pripremama za predstojeće izbore priči će se održavanju sastanaka sa svim masovnim i društvenim organizacijama, a organizacija SSRN sela Žečevo najavljava takmičenje organizacija sela Nunić. (B. P.)

TJEDAN BORBE PROTIV TUBERKULOZE

Posvetiti pažnju ličnoj higijeni

Naš razgovor sa šefom Antituberkulognog dispanzera u Šibeniku

Povodom Tjedna borbe protiv tuberkuloze, koji se u čitavoj zemlji održava od 22 do 29. o. mj. zaključno, naš suradnik posjetio je šefu Antituberkulognog dispanzera u Šibeniku dra. Emiliu Omeru, koji je na niz postavljenih pitanja odgovorio slijedeće:

— Značenje ovogodišnjeg Tjedna protiv tuberkuloze, koji se provodi pod parolom »Pomožimo porodicu tuberkulognog bolesnika« je veoma široko i zahvaća svestran rad antituberkulozne preventivne službe. Čitav taj rad u prvom redu treba usmjeriti u pravcu pojačane stalne i sistematske pomoći zajednice na zaštiti djece kao i izvršenju asanacije socijalno ugroženih porodica tuberkuloznih bolesnika. Budući da su na zarazu ipak najosjetljivija djeca, to punu pažnju i najveći

Političke pripreme za predstojeće izbore Završeni zborovi birača na području našeg kotara

Kandidirano i 200 omladinaca te 54 žene - Predsjednik Kotarskog odbora Socijalističkog saveza o iskustvima zborova birača

Ove nedjelje uglavnom su završeni svi zborovi birača na području kotara Šibenik, na kojima su predlagani kandidati za izbor našeg odbora. Na sastanku Kotarskog odbora Socijalističkog saveza, koji je održan prošlog tjedna, izvršena je analiza rezultata zborova birača. Već sada se nazire kakav će biti sastav budućih naših odbora.

Prema mišljenju, koje je izrazio drug Josip Ninić, predsjednik Kotarskog odbora Socijalističkog saveza, iskustva pojedinih komuna, ona dobra, a i ona loša, naučili su gradane da biraju najbolje i naj sposobnije lude iz svoje sredine. Analizirajući kakvi su ljudi predloženi za kandidate može se već sađati vjerovati, da će novoizabrani narodni odbori po svom sastavu biti bolji. U jeku političkih priprema kod predlaganja kandidata na zborovima birača i razgovorima o kandidatima na sastancima Socijalističkog saveza, koji su prethodnji zborovima, u kotaru Šibenik nije bilo političkih problema. Birači su isticali demokratičnost koju odu-

BROJ KANDIDIRANIH ŽENA JOS UVJEK NE ZADOVOLJAVA

Prema nepotpunim podacima na zborovima birača kandidirano je 54 žene. Ta cifra predstavlja napredak, uzmemo li u obzir, da je u dosadašnjim narodnim odborima općina i kotara Šibenik bilo svega 7 odbornica. Najviše žena kandidirano je u općini Šibenik, zatim Kninu i t.d. U drniškoj općini, u kojoj sada u NO-u nema ni jedne drugarice, zborovi su istakli 8 žena za kandidate, 4 za općinsko vijeće, a 4 za vijeće proizvodnje. Međutim, u općini Oklaj nije kandidirana ni jedna žena. Nasuprot ovoj općini ima primjera pravilnog odnosa prema drugaricama. U selu Čista Mača zbor birača objeruće je prihvatio kandidiranje jedne žene, i nisu tražili protukandidata, u Devrskama od dva kandidata predložena je jedna žena. U općini Priština kandidirana je svega jedna drugarica i to u Rogoznicu, dok je u Zlarinu kandidirano dvije žene, jedna u općinsko, a druga u vijeće

dalje će biti potrebno da se problematika budućeg razvoja komuna povezuje s perspektivnim planom kotara.

Mnogo veću pažnju trebalo bi pokloniti izradi programa koji bi ustvari imali da na neki način obavežu naše ljude u njihovom dalnjem radu na razvijanju i unapređenju svojih mesta ili pak komuna.

Naročito je bilo govor o političkoj aktivnosti organizacija Socijalističkog saveza do izbora. Na to je skrenuo pažnju drug Nikola Sekulić. Naime, u periodu do izbora trebat će nastaviti s intenzivnim političkim radom. Osnovne organizacije SSRN morat će u ovo vrijeme organizirati šire političke sastanke i skupove na kojima će se narodu više govoriti o snagama koje su uvjetovale dosadašnje naši uspjehi u razvijanju komuna.

Pogotovo će trebati govoriti o perspektivi pojedinih komuna koje

će bez sumnje i dalje jačati. Na-

dalje će biti potrebno da se problematika budućeg razvoja komuna povezuje s perspektivnim planom kotara.

Narodni zastupnici dr. Ivan Ribar i Nikola Sekulić prisustvovali su sastanku predsjedništva Kotarskog odbora SSRN, na kojem se, uz ostalo, razmotrilo stanje političkih priprema na kotaru za predstojeće izbore. Tom prilikom je ukrzano na izvjesne slabosti, ali je jedno izraženo jednoglasno mišljenje da su dosadašnje političke pripreme uglavnom zadovoljile.

Naročito je bilo riječi o političkoj aktivnosti organizacija Socijalističkog saveza do izbora. Na to je skrenuo pažnju drug Nikola Sekulić. Naime, u periodu do izbora trebat će nastaviti s intenzivnim političkim radom. Osnovne organizacije SSRN morat će u ovo vrijeme organizirati šire političke sastanke i skupove na kojima će se narodu više govoriti o snagama koje su uvjetovale dosadašnje naši uspjehi u razvijanju komuna.

Pogotovo će trebati govoriti o perspektivi pojedinih komuna koje

će bez sumnje i dalje jačati. Na-

dalje će biti potrebno da se problematika budućeg razvoja komuna povezuje s perspektivnim planom kotara.

Narodni zastupnici dr. Ivan Ribar i Nikola Sekulić prisustvovali su sastanku predsjedništva Kotarskog odbora SSRN, na kojem se, uz ostalo, razmotrilo stanje političkih priprema na kotaru za predstojeće izbore. Tom prilikom je ukrzano na izvjesne slabosti, ali je jedno izraženo jednoglasno mišljenje da su dosadašnje političke pripreme uglavnom zadovoljile.

Naročito je bilo riječi o političkoj aktivnosti organizacija Socijalističkog saveza do izbora. Na to je skrenuo pažnju drug Nikola Sekulić. Naime, u periodu do izbora trebat će nastaviti s intenzivnim političkim radom. Osnovne organizacije SSRN morat će u ovo vrijeme organizirati šire političke sastanke i skupove na kojima će se narodu više govoriti o snagama koje su uvjetovale dosadašnje naši uspjehi u razvijanju komuna.

Pogotovo će trebati govoriti o perspektivi pojedinih komuna koje

će bez sumnje i dalje jačati. Na-

dalje će biti potrebno da se problematika budućeg razvoja komuna povezuje s perspektivnim planom kotara.

Narodni zastupnici dr. Ivan Ribar i Nikola Sekulić prisustvovali su sastanku predsjedništva Kotarskog odbora SSRN, na kojem se, uz ostalo, razmotrilo stanje političkih priprema na kotaru za predstojeće izbore. Tom prilikom je ukrzano na izvjesne slabosti, ali je jedno izraženo jednoglasno mišljenje da su dosadašnje političke pripreme uglavnom zadovoljile.

Naročito je bilo riječi o političkoj aktivnosti organizacija Socijalističkog saveza do izbora. Na to je skrenuo pažnju drug Nikola Sekulić. Naime, u periodu do izbora trebat će nastaviti s intenzivnim političkim radom. Osnovne organizacije SSRN morat će u ovo vrijeme organizirati šire političke sastanke i skupove na kojima će se narodu više govoriti o snagama koje su uvjetovale dosadašnje naši uspjehi u razvijanju komuna.

Pogotovo će trebati govoriti o perspektivi pojedinih komuna koje

će bez sumnje i dalje jačati. Na-

dalje će biti potrebno da se problematika budućeg razvoja komuna povezuje s perspektivnim planom kotara.

Narodni zastupnici dr. Ivan Ribar i Nikola Sekulić prisustvovali su sastanku predsjedništva Kotarskog odbora SSRN, na kojem se, uz ostalo, razmotrilo stanje političkih priprema na kotaru za predstojeće izbore. Tom prilikom je ukrzano na izvjesne slabosti, ali je jedno izraženo jednoglasno mišljenje da su dosadašnje političke pripreme uglavnom zadovoljile.

Naročito je bilo riječi o političkoj aktivnosti organizacija Socijalističkog saveza do izbora. Na to je skrenuo pažnju drug Nikola Sekulić. Naime, u periodu do izbora trebat će nastaviti s intenzivnim političkim radom. Osnovne organizacije SSRN morat će u ovo vrijeme organizirati šire političke sastanke i skupove na kojima će se narodu više govoriti o snagama koje su uvjetovale dosadašnje naši uspjehi u razvijanju komuna.

Pogotovo će trebati govoriti o perspektivi pojedinih komuna koje

će bez sumnje i dalje jačati. Na-

dalje će biti potrebno da se problematika budućeg razvoja komuna povezuje s perspektivnim planom kotara.

Narodni zastupnici dr. Ivan Ribar i Nikola Sekulić prisustvovali su sastanku predsjedništva Kotarskog odbora SSRN, na kojem se, uz ostalo, razmotrilo stanje političkih priprema na kotaru za predstojeće izbore. Tom prilikom je ukrzano na izvjesne slabosti, ali je jedno izraženo jednoglasno mišljenje da su dosadašnje političke pripreme uglavnom zadovoljile.

Naročito je bilo riječi o političkoj aktivnosti organizacija Socijalističkog saveza do izbora. Na to je skrenuo pažnju drug Nikola Sekulić. Naime, u periodu do izbora trebat će nastaviti s intenzivnim političkim radom. Osnovne organizacije SSRN morat će u ovo vrijeme organizirati šire političke sastanke i skupove na kojima će se narodu više govoriti o snagama koje su uvjetovale dosadašnje naši uspjehi u razvijanju komuna.

Pogotovo će trebati govoriti o perspektivi pojedinih komuna koje

će bez sumnje i dalje jačati. Na-

dalje će biti potrebno da se problematika budućeg razvoja komuna povezuje s perspektivnim planom kotara.

Narodni zastupnici dr. Ivan Ribar i Nikola Sekulić prisustvovali su sastanku predsjedništva Kotarskog odbora SSRN, na kojem se, uz ostalo, razmotrilo stanje političkih priprema na kotaru za predstojeće izbore. Tom prilikom je ukrzano na izvjesne slabosti, ali je jedno izraženo jednoglasno mišljenje da su dosadašnje političke pripreme uglavnom zadovoljile.

Naročito je bilo riječi o političkoj aktivnosti organizacija Socijalističkog saveza do izbora. Na to je skrenuo pažnju drug Nikola Sekulić. Naime, u periodu do izbora trebat će nastaviti s intenzivnim političkim radom. Osnovne organizacije SSRN morat će u ovo vrijeme organizirati šire političke sastanke i skupove na kojima će se narodu više govoriti o snagama koje su uvjetovale dosadašnje naši uspjehi u razvijanju komuna.

Pogotovo će trebati govoriti o perspektivi pojedinih komuna koje

će bez sumnje i dalje jačati. Na-

dalje će biti potrebno da se problematika budućeg razvoja komuna povezuje s perspektivnim planom kotara.

Narodni zastupnici dr. Ivan Ribar i Nikola Sekulić prisustvovali su sastanku predsjedništva Kotarskog odbora SSRN, na kojem se, uz ostalo, razmotrilo stanje političkih priprema na kotaru za predstojeće izbore. Tom prilikom je ukrzano na izvjesne slabosti, ali je jedno izraženo jednoglasno mišljenje da su dosadašnje političke pripreme uglavnom zadovoljile.

Naročito je bilo riječi o političkoj aktivnosti organizacija Socijalističkog saveza do izbora. Na to je skrenuo pažnju drug Nikola Sekulić. Naime, u periodu do izbora trebat će nastaviti s intenzivnim političkim radom. Osnovne organizacije SSRN morat će u ovo vrijeme organizirati šire političke sastanke i skupove na kojima će se narodu više govoriti o snagama koje su uvjetovale dosadašnje naši uspjehi u razvijanju komuna.

Pogotovo će trebati govoriti o perspektivi pojedinih komuna koje

će bez sumnje i dalje jačati. Na-

dalje će biti potrebno da se problematika budućeg razvoja komuna povezuje s perspektivnim planom kotara.

Narodni zastupnici dr. Ivan Ribar i Nikola Sekulić prisustvovali su sastanku predsjedništva Kotarskog odbora SSRN, na kojem se, uz ostalo, razmotrilo stanje političkih priprema na kotaru za predstojeće izbore. Tom prilikom je ukrzano na izvjesne slabosti, ali je jedno izraženo jednoglasno mišljenje da su dosadašnje političke pripreme uglavnom zadovoljile.

Naročito je bilo riječi o političkoj aktivnosti organizacija Socijalističkog saveza do izbora. Na to je skrenuo pažnju drug Nikola Sekulić. Naime, u periodu do izbora trebat će nastaviti s intenzivnim političkim radom. Osnovne organizacije SSRN morat će u ovo vrijeme organizirati šire političke sastanke i skupove na kojima će se narodu više govoriti o snagama koje su uvjetovale dosadašnje naši uspjehi u razvijanju komuna.

Pogotovo će trebati govoriti o perspektivi pojedinih komuna koje

će bez sumnje i dalje jačati. Na-

dalje će biti potrebno da se problematika budućeg razvoja komuna povezuje s perspektivnim planom kotara.

Narodni zastupnici dr. Ivan Ribar i Nikola Sekulić prisustvovali su sastanku predsjedništva Kotarskog odbora SSRN, na kojem se, uz ostalo, razmotrilo stanje političkih priprema na kotaru za predstojeće izbore. Tom prilikom je ukrzano na izvjesne slabosti, ali je jedno izraženo jednoglasno mišljenje da su dosadašnje političke pripreme uglavnom zadovoljile.

Naročito je bilo riječi o političkoj aktivnosti organizacija Socijalističkog saveza do izbora. Na to je skrenuo pažnju drug Nikola Sekulić. Naime, u periodu do izbora trebat će nastaviti s intenzivnim političkim radom. Osnovne organizacije SSRN morat će u ovo vrijeme organizirati šire političke sastanke i skupove na kojima će se narodu više govoriti o snagama koje su uvjetovale dosadašnje naši uspjehi u razvijanju komuna.

Pogot

Političke pripreme za izbore

Završeni zborovi birača

(Nastavak sa 1. strane)
programe rada u predizbornim danima. U općinskim centrima održat će veće zborove, a u čast izbora pridružit će omladinske radne akcije.

INTERES BIRAČA ZA VIJEĆE PROIZVODAČA

U sedam općina kotara Šibenik prvi put se biraju vijeća proizvođača. Zbog toga je, a naročito među poljoprivrenicima, znatan interes pobudilo prava i kompetenciju ovog vijeća. U mnogo slučajeva birači vijeća proizvođača izražavali su nadu, da će se preko novoizabranih vijeća više voditi računa o poljoprivredni. Pa ipak, u mnogim poljoprivrednim zadrgama pripreme za izbore bile su zapostavljene. Smatrali su, da je dovoljno da prisustvuju sastancima Socijalističkog saveza i zborovima za općinsku vijeća, premda je na skupovima proizvođača, a naročito grupu poljoprivrede, moglo biti korišćen diskusija o akcionim programima razvijatka zadruge i prijedlogu petogodišnjeg plana razvoja poljoprivrede u ovom kotaru. S druge pak strane moglo se zapaziti, da u nekim općinama, kao na pr. Šibenskoj, skradinskoj i t. d., radnici nisu dolazili u dovoljnom broju na zborove birača, jer su smatrali, da je dovoljno njihovo prisustvo na zborovima proizvođača. U preostalih mjesec dana, koji nas dijeli do izbora, trebat će veliku pažnju obratiti, da poljoprivrednici glasaju dva puta, 20. listopada za općinsko vijeće, a 27. listopada za vijeće proizvođača i da birači ne podciene i izostave biranje jednog ili drugog vijeća.

IZBORNA ŽIVOST U SVIM ORGANIZACIJAMA I DRUŠTVIMA

Premda je veoma mali broj zborova birača bio otkazivan zbog nedovoljnog broja prisutnih, uspeh zborova birača ovisio je o dobrim pripremama. Dobre primjere predizbornih priprema i angažiranja što većeg broja birača daju nam općine Knin i Drniš. I u jednoj i u drugoj općini organizirana su sijela birača po selima i zaseocima. Na njima su u nevezanim razgovorima birači razgovarali a kandidatima i ponajčešće o svom doprinosu u razvitku komune i komunalnih radova. Samo u selima kninske općine na sijelima je bilo oko 6.000 birača, mahom starijih ljudi i žena, a na predizbornim sastancima do prošlog tjedna učestvovalo je ukupno 12.000 birača. I

TRAGIČAN SLUČAJ U ŽITNIĆU

U Žitniću nedaleko Drniša u sudi koja je izbila medu susjedima ubijeno je jedno lice. Tom priklom je od udarca letvom ubijen 65-godišnji Božo Mujan. To se dogodilo na slijedeći način: Pilići vlasništvo 26-godišnjeg Jure Mujana ušli su u Božinov ogradu. Ovaj je reagirao tako da je stao kamenjem tuči piliće. Tu su se našle majka i žena Jurina, koje su stale potom psovati staroga Božu, koji se nije obazirao na njihove psovke i prijetnje. U međuvremenu je došla Božina žena i nevjesta koje su ga sprječavale da i dalje bacu kamenje na piliće. U sudu malo zatim umiješao se i spomenuti Jure, koji je usprkos zahtjevu prisutnih da se dalje ne svada odjednom dohvatio jednu oveću letvu i njome udario po glavi Božu Mujana, koji se srušio na zemlju. Istoq dana navečer Božo je uslijed prijeloma lubanje premisnu u šibenskoj bolnici. Vlasti su o ovom tragičnom slučaju povele izvide, a ubojica Jure Mujan, nalaže se u zatvoru.

Interesantno je spomenuti da je prošle godine na sličan način smrtno stradala kći ubijenog Božu. Nju je ubio Marko Mujan iz istog sela samo zato, što je njen brat pustio magarca na Markovu livadu.

CIJENE NA TRŽNICI

Prije subote na tržnici je bilo dovoljno voća i povrća. Cijene su bile slijedeće: grožđe 70–80 Din, smokve 50, breskve 50–60, lubenice 15, paprike 40, rajčice 30–40, jaja 14–15. Šljive u zadružnoj prodavaonici mogile su se dobiti po cijeni od 43 dinara.

Detalj iz Opće bochine

KNINSKA konika

Obavljen najvažniji dio posla

Na području kninske općine održani su svi zborovi birača na kojima je izvršeno predlaganje kandidata za nove odbornike obaju vi-

TJEDAN BORBE PROTIV TUBERKULOZE

Općinski odbor Crvenog križa u Kninu organizirao je na čitavom području tjedan borbe protiv tuberkuloze. Na oglasmim tablama i u izložima dučana, istaknuti su propagandni plakati. U toku tjedna održat će se predavanja o borbi protiv tuberkuloze. Tom prilikom podvuci će se zaštita djece protiv tuberkuloze putem besežiranja. Predviđen je obilazak porodica obojenih od tuberkuloze radi izdavanja djece i njihova smještaja u veliku zdravstvenu tečajevu Crvenog križa, koje će u svojim selima, među ženama, govoriti o zaštiti djece i omladine od ove podmukle bolesti. U toku tijedna proraditi će nove školske kuhinje.

TROVANJE RIBE

Sredinom ovog mjeseca uslijed nepromišljenosti nekih lica, koja su vršila raskušivanje skladista Vojne pošte u Kninu, došlo je da se trovanja ribe u rukavu rijeke Butišnice i drugih Krkih pritoka. Otrvana tekućina, kojom se vršilo raskušivanje bila je salivena u sabirni rezervoar nužnika i odatile je u većoj količini dospjeli u pomenuti rukav i izazvala trovanje oko 500 kg potročne pastreve i ostalih živih bića. Primjećeno je, da su posjećide trovanja zapožene i 14 km južno u Krki između Čavlinova i Bilušića buka.

Dok se na jednoj strani čine napori za porobljavanje Krke i njenih pritoka za koje su utrošena znatna sredstva narodnih odbora, ribolovnog društva i Saveza ribolovnih društava Hrvatske, jedan ovakav nepromišljen čin počinio je štetu i izazvao negodovanje građana.

Ribolovno društvo u Kninu prijavilo je ovaj slučaj nadležnim organima.

VATROGASCI SE PRIPREMAJU ZA TAKMIČENJE

U Dobrovolinjom vatrogasnog društva Knin, koje se inače ističe svojom aktivnošću, posljednjih dana neobično je živo jer se vrši pripreme za predstojeće takmičenje vatrogasnih jedinica. Prošle nedjelje jedno odjeljenje kninskih vatrogasaca posjetio je Strimicu, gdje je u okviru priprema za takmičenje pružilo pomoć vatrogasnoj jedinici tamoznje ciglane.

I ostali vatrogasci kninskog područja marljivo vježbaju, kako bi na predstojećem takmičenju postigli što bolji uspjeh.

Ovom prilikom potrebno je zabilježiti rad matičnog društva u Kninu na osposobljavanju ljudstva vatrogasnih jedinica industrijskih poduzeća. U toku ljeta održani su ispit polaznika osnovnog vatrogasnog tečaja, kojega je uspješno završilo 25 vatrogasaca.

je. U nedjelju 22. o. mj. održani su posljednji zborovi birača i time je bio završen posao oko kandidiranja odbornika.

Zahvaljujući aktivnosti organizacija Saveza komunista, Socijalističkog saveza, zadružnih tijela i sindikata provedeno su sve političke pripreme, tako da je najvažniji dio predizbornog posla obavljen na vrijeme i u vrlo uspješno.

Na prethodnim sastancima i održanim zborovima birača isticanje je važnost ovih zborova i bilo je dovoljno govor o radu narodnog odbora i dasadašnjih odbornika te o perspektivnom razvoju općine. Na temelju toga birači su vrlo savjesno i odgovorno pristupili predlaganju kandidata, zalažući se, da u novim vijećima narodnog odbora budu zastupljeni najbolji ljudi koji će biti u stanju odgovoriti složenim zadacima u radu budućeg narodnog odbora. Potrebno je istaći, da je ovog puta bio kandidiran veći broj žena, a naročito omladine.

Novi narodni odbor imat će 102 odbornika, 51 u općinskom vijeću,

Sjednica Savjeta za narodno zdravlje

Sprovesti odluke

Članovi Savjeta za narodno zdravlje NO kotara Šibenik su na posljednjoj sjednici pretresali vrlo značajna pitanja zdravstvene službe našeg područja. Govorilo se o problemu tuberkuloze. U borbi protiv te bolesti, zaključeno je, da Anti-tuberkulozni dispanzer i novoosnovani centar za patronažnu službu djeluju zajedno na čitavom području kotara, da se što prije osnuje patronažna služba u Kninu i Drnišu, a druge općine, odnosno zdravstvene stanice da zapošle po jednu medicinsku sestruru, da bi se tako moglo efikasno objedinjavati ova borba na cijelom kotaru. Iz zgrade ATD u Šibeniku je potrebno jednom iseliti stanara (toliko godina se na to čeka). Dispanzer takovog značaja je vrši još dubinska snimanja pluća, što se može postići ako se utroši oko 2.000.000 Din za adaptaciju postojećeg rentgen - aparata.

Izgleda da će se ova sredstva dobiti,

Za sjednicu savjet je zatražio od svih zdravstvenih stanica planove preventivnih zadataka, da bi se preko njih utvrdili najosnovniji problemi sa toga područja zdravstva. Iako sve stanice nisu potpuno udovoljile, ipak je savjet izabran u suradnji sa zavodom za socijalno osiguranje, posebnu stručnu komisiju, koja na temelju dostavljenih planova ima obraditi koji su načinjani zadaci preventive svakog područja. Ista komisija će sredstva preventivnog fonda socijalno osiguranja, koja iznose oko 15.000.000 Din i sredstva NO općine raspodjeliti na preventivne zadatke svake općine ili kotara kao cjeline. Prijedlog će se dati NO-u kotara i zavodu za socijalno osiguranje radi njegovog usvajanja. Ovakav način angažiranja finansijskih sredstava preventivne službe je pravilan, jer će se utrošiti onamo, gdje je najpotrebitnije.

Posebno pažnju je izazvala preporuka Savjeta za narodno zdravlje NRH da se pride osnivanju jedinstvenih zdravstvenih centara u našoj Republici. U tu svrhu su poslana i Pravila osnovnog Zdravstvenog centra u Slavonskom Brodu, koji već djeluje od početka godine. S obzirom da se radi o vrlo značajnom pitanju, to je savjet odlučio održati konferenciju svih zainteresiranih ustanova našeg kotara, na kojoj bi se sagledala mogućnost provedbe ove zamisli kod nas.

No općine Knin takođe prilazi donošenju plana za osnivanje svog zdravstvenog centra, i odmah se pojavio problem prostorija za takavu službu. Radi toga su Savjetu kotara predložili da se zdravstveni centar izgradi u etapama, jer današnja bolnica za to nije prikladna, a niti ranija solucija u zgradama Preparandije ne odgovara. Savjet se složio s ovim prijedlogom.

Savjet općine i zdravstvena stanica se nedovoljno angažiraju na zadacima koje postavlja Savjet kotara sa područja zdravstvene službe. Često se od ovog Savjeta daju konkretni zadaci ili prijedlozi na poboljšanje zdravstvene službe ili samoupravljanja te službe, međutim o takovim pitanjima malo se raspravlja na sjednicama Savjeta i upravnih odbora zdravstvene službe. Poslije diskusije o ovom važnom pitanju odlučeno je ubuduće osigurati da se načelna pitanja zdravstvene službe postavljena od strane organa NO-a kotara provode u život. (I. R.)

Mještani su u nekoliko navrata tražili pomoć od općine, ali kako na terenu ima više takovih slučajeva, nije im se moglo izići u susret. No, ove godine općinski odbor osiguraće je minimalna materijalna sredstva, a radnju snagu dalo je samo selo, tako da su već radovali u završetku. U najskorije vrijeme otpočet će nastava.

Slična je situacija i u selu Ičevu. Mještani su sve to sagledali i na posljednjem sastanku se dogovorili da se adaptiraju jednu privatnu zgradu za školu, što je već i učinjeno. Namještaj su dobili od Nacionalnog odbora općine. No, kako veli njihov odbornik, na tome se neće ostati već će se razmotriti

zadaci u buduću još više da povede na razne zanate.

AKTIVNOST ZBOROVA BIRAČA

Ovi dana održavaju se sastanci zborova birača po mjestima skradinske općine. Ovog puta zborovi birači su masovno posjećeni, a najzapaženiji su omladinci i omladine, koji čak predlažu delegate iz gradnja nove školske zgrade.

ZAVRŠENE VANREDNE GODIŠNJE KONFERENCIJE OSN. ORGAN.

Za nepunih mjesec dana u svim osnovnim organizacijama NO održane su vanredne godišnje konferencije. Na ovim godišnjim konferencijama osjeća se masovno učešće omladine, a u nekim mjestima oseća se pojavljivanje aktivnosti ženske omladine. Zapaženo je da omladinci kritiziraju neaktivnu rukovodstva i biraču nove ljudi na njihova mjesto. Predloženi su delegati za općinsku konferenciju, koja će se održati u drugoj polovini mjeseca rujna.

U SKRADINU SE GRADITI HOTEL ZA TURIZAM

Ovogodišnja ljetna sezona ponuka je mjesne vlasti i organizacije za turizam. Postojeći i dobro uvjeti za otvaranje mjesne čitanice, ali u tom pogledu nije bilo gotovo nikakve aktivnosti. U svakom slučaju potrebno je povesti ozbiljniju brigu da bi se popravilo sadašnje stanje u Rupama. Taj zadatak bi trebalo uzeti na sebe političke i državne organizacije u selu, kojima bi narod tog mjeseta pružio povoljni uvjeti.

Smatram, da su organizacije Saveza komunista i Socijalističkog saveza u selu trebale da povedu više računa o životu i radu mještana. Postojeći i dobro uvjeti za otvaranje mjesne čitanice, ali u tom pogledu nije bilo gotovo nikakve aktivnosti. U svakom slučaju potrebno je povesti ozbiljniju brigu da bi se popravilo sadašnje stanje u Rupama. Taj zadatak bi trebalo uzeti na sebe političke i državne organizacije u selu, kojima bi narod tog mjeseta pružio povoljni uvjeti.

Više odgovornosti

Mnogobrojni pacijenti očekivali su 23. o. mj. u Domu narodnog zdravlja dežurnog liječnika. Oni su nervozno pogledavali na sat u pravcu ulice Bratstva i jedinstva, odakle je trebao da nađe dežurni liječnik. Ali on nije došao. Već je prošlo 22 sata i u to vrijeme sam susreo starijeg čovjeka, koji je uzbudjenim glasom rekao:

— Zamislite, čekam još od 19 sati dežurnog liječnika, da bi mi pružio pomoć sinu, koji leži u temperaturi od 40 stupnja. Međutim, eto, liječnika nema pa nema. Sažnau sam da je dr. Gurđulić obolio od gripe, a uprava Dom-a narodnog zdravlja nije se posbrinula da nade zamjenu.

Z.B.

Problem koji nije riješen

U listu je jednom prilikom objavljeno, da liječnik iz Tijesnog ne obilje mjeseta Dubrava, Dazlinu i Putčinje. Tako je ostalo i danas. Kod djece se naročito pojavljuje hripcavac, a ima oboljenja i od gripe. Usljed velikih troškova roditelji ne traže pomoći liječnika i tako djece boluju i po više mjeseci od navedenih bolesti.

Skolska djeca nisu nikad liječnici pregledana, pa ni ona, koja prvi put pohodaju školu. Na sjednici NO općine odlučeno je, da liječnik jednom sedmično posjeti navedena mjesta i da izvrši opći pregled školske djecе. Ali ni to nije koristilo, jer je stanje ostalo krozne. Mještani Dubrave, Dazlinu i Putčinje postavljaju pitanje mjerodavnicama kad će i oni moći da vide u svojoj sredini toliko očekivanog liječnika. (E. F.)

Rupe danas

Rupe sa svojih 1500 stanovnika su najveće selo na području skradinske općine. Me

poljoprivreda - poljoprivreda - poljoprivreda

Razgovor s Živojinom Dragovićem, poslovnim upraviteljem poljoprivredne zadruge Skradin

Osnovno: Poljoprivredna proizvodnja

U toku 1955. godine došlo je do fuzije poljoprivrednih zadruga Sonković, Dubravica i Rupe sa poljoprivrednom zadrgom Skradin. Stanje je bilo tada takovo da je zadrga Skradin naslijedila došta velike iznose manjkova, gubitaka i to sve skup a iznosilo je oko tri milijuna dinara. Tako veliki teret primila je na sebe nova zadrga u Skradinu i postavilo se pitanje mogućnosti njena poslovanja. Međutim, zahvaljujući razumijevanju i pomoći NO općine Skradin, kao i novog poslovnog upravitelja zadruge u Skradinu, sada se može kazati da ne samo što je ova zadrga prebrodila sve naslijedene slabosti, nego je došla u red prvi zadruge na koju koje posluju rentabilno i koje svoju djelatnost sve više usmjeruju u pravcu unapredjenja poljoprivredne proizvodnje.

Kako je uprava zadruge uspjela da se ona finansijski sredi i da se vrati povjerenje zadruge u zadrugu, drug Živojin Dragović je rekao:

— Najbitnije je bilo u takovoj situaciji stići povjerenje zadruge prema zadruzi i kolektivnost upravnog odbora, koji su, kada je oda riječ o tome da li da zadrga postoji ili ne solidarno pristupili u banku radi potpisivanja bianco mjenice, kao super pokrića za dobivanje kredita.

Svakako, kao najvažnija teškoća u radu zadruge pojavilo se pitanje plaćanja naslijednih obaveza prema dobavljačima i ponovo vraćanje povjerenja u poslovanju sa tim poduzećima. I brojne tužbe su dokaz za to. Međutim, tokom 1956. i naročito 1957. god. zadruđa je stekla povjerenje u svoje poslovne partnerne, tako da nije bilo nikakve tužbe u neizvršavanju obaveza prema dobavljačima.

Nije bilo ništa manje ni pitanje unutrašnje organizacije u radnom kolektivu, kojeg je trebalo uvjeti, da se, ako se pravilno radi, i zna što treba uraditi, može izići iz onakove situacije. Možda je to jedno od najvećih iskustava u poslovanju ove zadruge. Time se dobio na tome da su napravljeno ljudi, kako u radnom kolektivu, tako i zadruđari uvidjeli da trebaju imati sredenu zadrugu, organizacionu čvrstu i kadrovske dovoljno sposobne, da bi se mogla orijentirati na ona pitanja koja su od životnog značaja za seljaka ovog kraja.

Kako je sa stvaranjem zadružnih fondova i kakva je perspektiva u pitanju stvaranja tih fondova, poslovni upravitelj rekao nam je slijedeće:

— Mi smo se orijentirali na stvaranje i uvećanje zadružnih fondova, jer smo iz iskustva stekli puno uvjerenje da zadrga nemam vlastitih fondova, da ona kao takova ne može lakše vršiti utjecaj na inokosnog seljaka. Zato zadru-

ga već sada u ovom kratkom vremenu ima dosta jakih rezervnih fondova, stiče i investiciona sredstva. Zadrga već danas raspolaže sa dosta velikom ekonomijom u kojoj je zasaden preko 60000 komada čokota vinove loze. Ove godine dolazi izvjestan broj loza na rod. U toku dvije godine zadrga će iz vlastite ekonomije proizvoditi oko 15 vagona vina. Eto, naglasio je drug Živojin, gdje mi smatramo da nam je perspektiva i gdje su nam izvori za stvaranje društvenih sredstava a time i konkretni utjecaj na seljaka i na mijenjanje odnosa na našem selu.

Zadrga ima uzorne voćnjake Ali, naglasio je drug Živojin, mi sada ne mislimo na neke nove veće investicije, a time i obaveze zadruge, dok nam uložena sredstva ne stvore nova sredstva za prosirenu reprodukciju. A to je opet kratki period, jer za godinu dve, zadrga će imati toliko sredstava da će moći praviti nova veća ulaganja u poljoprivrednu proizvodnju. Imamo tako u planu daljnju sadnju vinograda, onda voćaka, a naročito »marasku« za koju već spremamo zemljište oko 30 hektara. To bi bio jedan egzemplar voćnjaka.

— A kadrovi? Stanje kadrova u zadruzi relativno nije loše, ali ipak tu trebamo novih sila. Tako nam je potreban jedan dobar i stručan čovjek, koji bi bio šef ravnodstva, a zatim i ljudi stručni za poljoprivredu. A zadrga već radi na tome. Tako stipendiramo dvojicu u srednjoj ekonomski školi, zatim 4 naučnika u privredi, a u perspektivi je slanje ljudi i stipendiranje kadrova potrebnih u komercijalnoj struci i jednog enologa, koji bi nam dobro došao u preradi vina, jer je u planu i gradnja vinarskog podruma kapaciteta oko 200 vagona.

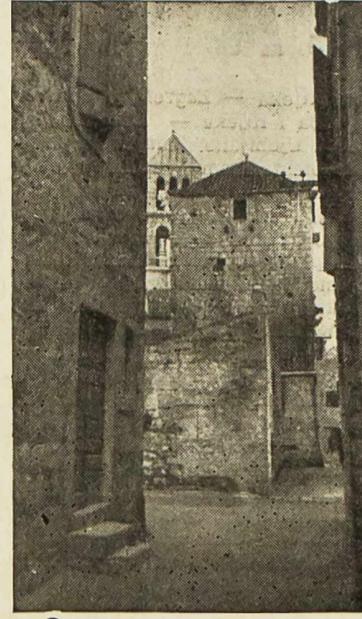
Osim toga, napravljen je i elaborat za izgradnju jedne destilarije za preradu voćnih sokova i etičkih ulja pa imamo u vidu i putovanje kadrova za tu djelatnost. Danas je aktuelna kooperacija, zatim kreditiranje individualnih poljoprivrednih proizvođača. Zamisili smo druga Živojina da nam iznese stanje na području njihove zadruge:

— Kod nas postoji interes — rekao je drug Živojin — da dajemo tih kredita. Već se može uočiti jedna pozitivna tendencija, da se traže krediti za podizanje vinograda, kao i za savremeniju obradu zemlje. I ove godine je zadrga dobila traktor od Servisa Benkovača za obradu zemlje seljaka. Svakako, da će to doći jače do izražaja kada se bude počelo s davanjem kredita.

Samo ove godine bit će na zemljištu seljaka iskrčeno i izoranu oko 35 hektara novih zemljišta,

Kooperacija će svakako pobuditi interes i kod seljaka na području ove zadruge. No, tu još nedostaje praktičnog iskustva i stvarni nisu dovoljno kod seljaka raščaćene. Zadrga će raditi na to da se proširi i taj utjecaj u odnosu na seljaka. A sigurno je da će novi krediti omogućiti zadruži i u tom pogledu, da stupa u kooperaciju sa poljoprivrednicima u svrhu povećanja prinosa i osvajanja novih zemljišta i novih kulturnih.

Ante Deković

Motiv iz Vodica

Pred berbu grožđa

VINOGRADARI I ZAKONSKI PROPISI

Vinogradarstvo naše zemlje je važna grana naše poljoprivredne proizvodnje općenito, a posebno za pojedine krajeve.

Šibensko područje spada u red razvijenje djejnosti ove vrste privrede, pa zbog toga smatramo potrebnim da se osvrnemo na predstojeći berbu i preradu grožđe.

Vinogradarstvo je nekada bilo veoma razvijeno na području Dalmacije, što je značilo, da je bilo i unosno. Tokom vremena, nešto zbog raznih nametljivaca-parazita, zbog slabijeg rentabiliteta i konačno zbog ratne pustoši, ova grana poljoprivrede je znatno smanjena i zamjarena. No u novije vrijeme, u našem novom uslovima, ona se opet počela razvijati, tako da se danas osjetno povećavaju površine zasadene novom lozom. Tome su svakako pridonijele dobre cijene vina, a i osigurana prada svih količina.

Međutim, u našim poslijeratnim prilikama dogada se čudan proces sa vinom. Naime, dok smo prije rata, uglavnom imali odlična prirodna vina uz cijenu u konobama od 1,50 do 2 dinara po litri, danas gotovo bez iznimke imamo loša fabricirana vina, ne samo kod preradivačkih poduzeća, nego u dobroj mjeri i kod manjih privatnika, koji ga prodaju po 100 dinara po litri.

Sada se postavlja pitanje, od kuda ove nesrazmjerne promjene u cijenama, a pogotovo u kvaliteti vina?

Tu je u prvom redu znatno veća potrošnja od strane naših domaćih potrošača. O tome najuvjjetnije govore statistike, iz kojih je vidiđivo, da se na pr. u Gospiću potroši tri puta više vina nego u predratnim godinama. Zbog tako povećane potrošnje, prirodno je

da nastaje i veća potražnja, što diti umjetna vina iz prostog razloga, što je odnos cijena između vinske i šećera bio potpuno oprečan današnjem stanju.

To je normalan proces, koji pojačava interes kod proizvođača za većom proizvodnjom, odnosno obnavljanjem zastarjele i zakrčljale loze, kao i zasadivanjem novih zemljišnih površina. Primjenom arogančićkih mjeri, izborom plemenitije vrste sadnica, te nizom drugih savremenih praktičnih iskustava, danas se postiže ne samo veći urod grožđa, nego mu se povećava i kvalitet. Pa i pored toga, u zadnje vrijeme sve više se na našem tržištu pojavljuju vještacka vina i to baš u godinama, za koje se može reći da su bile vinorodne, kao što je slučaj prošlogodišnje berbe.

Uz ovakav odnos cijena vina i šećera, prirodno je, da profitna računica ide u prilog proizvodnje umjetnih vina, koja se pomoću šećera i raznih kemikalija proizvodi uz koštaj cijenu od oko 35 dinara po litru. Eto, možda baš u ovome grmu leži zec!

Prema tome, ako imamo pred očima gore navedene činjenice, onda će nam biti lakše razumjeti, zasto je prošle godine na području Stankovačke općine propalo na desetine vagona neotkupljenog grožđa, premda smjestajni kapaciteti vinopreradivačkih poduzeća nisu bili do kraja iskoristeni.

Pojava fabriciranih vina, koja su prodavana pod označom prirodnin vina, postala je veoma rasprostranjena u čitavoj našoj zemlji. Ta naopaka rada razvijala se prvenstveno na stetu potrošača, a usporedno s tim, gusila je one proizvođače, koji su se rukovodili poštenim radom i namjerom, da jačanjem ove poljoprivredne grane doprinesu svoj obol za dobro čitave naše zajednice. Razumljivo je stoga, da se takovo stanje nije moglo dalje tolerirati.

Vodeći računa o unapređenju vinarstva i zaštiti potrošača, ne-davno je Savezna narodna skupština usvojila Zakon o vinu, kojim su do tančina regulirana proizvodnja, prerada i prodaja vina. Tako novi Zakon jasno određuje, da je za branjeno proizvoditi vino upotrebom alkohola, vode, šećera, vinskih kiselina, komine, suhog grožđa ili bilo kojih drugih sastojaka, koji potrošače mogu dovesti u zabludu u pogledu portiške vina.

Predviđene su i visoke kazne za privredne organizacije i pojedince u slučaju prestupa, a nadzor za izvršenje zakonskih propisa povjeran je vinarškoj inspekcijskoj općine i kotara.

Bilo je zaista krajnje vrijeme, da se zakonskim mjerama stane na put jednom veoma štetnom radu, čije su posljedice osjetno pogodale potrošače i potkopavale temelje našoj poljoprivredy.

S obzirom na predočenje berbu grožđa, koja obećava na našem području u iznadprosječni doprinos i dobar kvalitet, preradivači vina moraju se malo dublje zamisliti o dosadanju načinu rada i konačno krenuti novim putem, koji će i njima i potrošaču i proizvođaču donijeti zdravu računicu. Jer, svakako povlađanje za bezobzirnim profitom, koji bi islo na štetu potrošača i našeg perspektivnog razvitka vinogradarstva, neminovno će ih dovesti u sukob sa postojećim zakonskim propisima, a tada će ih njihova nezdrava rada velikog profita lupiti po glavi, i džepu.

B. R.

Savjetovanja predstavnika poljoprivrednih zadruži

Školovanje zadružnog kadra

Na nedavno održanom savjetovanju predstavnika poljoprivrednih zadruži Šibenske općine, kojemu su prisustvovali predsjednik NO-a i općine Petar Rončević, zatim sekretar Općinskog komiteta SK Nikica Bujas i predstavnik Kotarskog zadružnog saveza, raspravljalo se o stanju u zadružnim organizacijama. Nakon duži i temeljite diskusije donijeti su određeni zaključci.

Poslije konstatacija o pomanjku stručnog kadra odlučeno je, da se u najskorije vrijeme izradi detaljan plan školovanja zadružnog kadra, a posebno da se obrati pažnja uzdizanju i usavršavanju kadra u komercijalnoj i knjigovodstvenoj

struci. Bilo je govora i o nekontabilnim pogonima koji djeluju u skupu pojedinih zadruži, pa je s tim u vezi zaključeno, da se svi oni pogoni, a naročito se to odnosi na ugostiteljske objekte, odmah zatvoriti. U takve objekte spadaju oni pri poljoprivrednim zadruži u Prvi Luci, Raslini, Krapnju, Vrpolu, Dubravi i Konevratima. U toku savjetovanja također je raspravljeno i pitanje korištenja osnovnih sredstava, pa je naglašeno da pojedine zadružne organizacije veoma malo koriste ta sredstva i na taj način dolaze u tešku finansijsku situaciju. Zaključeno je da zadruge u Prvi Luci, Zlarinu i Žirju izvrše prijenos nekih svojih osnovnih sredstava na druge privredne organizacije ili pak da se ona prodaju. Sto se tiče prvevjera i manjkova koji su utvrđeni kod nekih zadruži istaknuto je, da je to rezultat veoma slabog odnosa pojedinih službenika prema zadružnoj imovini. Takve nepravilnosti uočene su kod zadruge u Krapnju, Dubravi, Gornjem Danilu i Grebašću. Prema dosad utvrđenim podacima manjkovi dosuči sumu čak do 5 milijuna dinara. Za zadružne organizacije Prvi Luka i Gornje Danilo utvrđeno je da nemaju dovoljno ekonomskih uslova za svoje postojanje, a nekim pak uslijed preduziniti prijeti opasnost da dođiju u likvidaciju. Na kraju savjetovanja raspravljalo se o tome, u kakvoj mjeri pojedine zadruge koriste fondove za unapređenje poljoprivredne proizvodnje. S tim u vezi je konstatirano, da je malo broj zadruži koje koriste takve fondove, pa je donešen zaključak da u najskorije vrijeme sve zadružne organizacije izdjeva svaku posebno svoje akcione programe o unapređenju poljoprivredne slike.

Zadružna zgrada u Nuniću

Nećemo pogriješiti ako kažemo, da je selo Nunić jedno od najnaprednijih sela općine Kistanje, pa i čitave Bukovice. Ono je poslije rata zasadio oko 200.000 čokota vinove loze koja je danas u stanju dati oko 7 vagona vina. Mještani su odlučiti izgraditi zadružnu zgradu na dobrovoljnoj bazi. Sama zgrada smještena je u centru sela. Predviđa se da će pored zadružne zgrade i ostala sela, kao što su Kolašac i Modrino selo dati dobrovoljnoj radnoj snagu za što brže dovršenje, dok će građevinski materijal dati poljoprivredna zadružna u Narodni odbor općine Kistanje.

Predviđa se da će mjesna zadružna, kojoj će pripadati i naveđeno sela, godišnje otkupljivati oko 10 vagona vina, 5 vagona badema i preko 2 vagona kupina. Predviđa se da će u zadruži pored prodavonice biti smještena i gospodionica kao i čitaonica. (N. M.)

Uspjesi u otkupu

Kao i ranije, tako je i ove godine otkupna sezona poljoprivrednih proizvoda u punom jeku. U prvom redu vršen je otkup vune, jagoda i badema, a uskoro će uslijediti i otkup grožđa. Sve viške poljoprivrednih proizvoda otkupljuju OPZ.

Do sada je otkupljeno 35 tona jagoda, 4500 kg vune, te oko 14 vagona badema. Otkup badema se i dalje nastavlja, a cijena mu je 100 Din. Najviše jagoda otkupila je OPZ Kistanje 26 tona, a badema OPZ Devrske 10 vagona. Neprištizanje ambalaže za otkup jagoda negativno će odraziti na poslovanju OPZ Kistanje. Ambalažu je slao Vinogradarsko-voćarski Savez iz Šibenika, ali ih je zadržavao i za sebe, te je otkup jagoda dosta podbacio. (B. P.)

Upotreba sumpora u vinarstvu

Topla i sunčana vremena, koja sada vlada, povoljno su djelovala na dozrijevanje grožđa, pa se može očekivati, da će se iz ogrošne berbe dobiti kvalitetna vina. Međutim, česta je kod nas pojava, da se i odličnog grožđa ipak ne dobiju i dobra vina, što se ima pripisati lošoj preradi grožđa.

Jedna od najvažnijih mjeri da se dobiju kvalitetna vina, jest sumporavanje mošta. Upotreba sumpora u vinarstvu je svestrana, a okolo toga je važna za pravilno odvijanje procesa vrenja.

Vrene mošta izazivaju prostim okom nevidljive glijice, koje nazivamo vinski kvase. Vinski kvase pretvaraaju mošte iz mošta u alkohol, glicerin i ugljičnu kiselinu, koja se gubi iz vina. Prilikom vrenja mogu doći do izražaja dobro i loši vinski kvase. Loši kvase djeleju samo u početku vrenja, tj. odmah prilikom gnećenja grožđa i to od prerađe zdravog grožđa 10–20 gr; kod prerađe bolesnog ili od krupe oštećenog grožđa 15–30 grama na 1 litru mošta.</p

MODERNIZACIJA NAŠIH ŽELJEZNICA

IZJAVA GENERALNOG DIREKTORA JUGOSLAVENSKIH ŽELJEZNICA
DRUGA BLAGOJA BOGAVCA

Redakcija »Sedme Sile« zamolila je generalnog direktora Jugoslavenskih željeznica druga Blagoja Bogavca da odgovori na pitanje: »U kom smjeru će se odvijati modernizacija jugoslavenskih željeznica?«

U toku ove godine, — rekao je drug Bogavac, — u okviru diskusije o perspektivnom razvoju naše privrede jedna posebna komisija o-

PREDSJEDNIK TITO PRIMIO JE U BEOGRADU američkog ministra trgovine Sinklera Viksa.

DURO SALAJ UPUTIO JE PISMO svim sindikalnim organizacijama u zemlji u kome je izložio zadatke sindikata oko sprovođenja zaključaka Kongresa radničkih savjeta.

»POLITIKA« I »BORBA« od 20. septembra objavili su članak predsjednika Tita napisan za američki časopis »Forin efers«.

DRŽAVNI SEKRETAR ZA INOZEMNE POSLOVE Koča Popović otputovalo je u Njujork na dvanaesto zasjedanje Generalne skupštine Ujedinjenih nacija.

JUGOSLAVENSKI DELEGAT Dr. Briley izjavio je u Generalnoj skupštini UN da je Jugoslavija protiv rezolucije o Mađarskoj i izvještaja specijalnog komiteta UN na osnovu koga se vodi diskusija u Generalnoj skupštini.

SVETOZAR VUKMANOVIC VOĐO JE U PEKINGU RAZGOVORE o saradnji između Saveza komunista Jugoslavije i Komunističke partije Kine.

JUGOSLAVENSKA PARLAMENTARNA DELEGACIJA koju predvodi predsjednik Petar Stambolić doputovala je u Peking. Predsjednik Svekineskog kongresa Liu Šao Či i predsjednik Petar Stambolić održali su zdravice na svečanom ručku priređenom u čast jugoslavenske delegacije.

OBJAVLJENO JE PISMO RUMUNJSKOG PREMIJERA Kivu Stojke predsjedniku Titu u kome predlaže održavanje konferencije šefova zemalja Balkanskog poluotoka. Predsjednik Tito je prihvatio rumunjsku inicijativu.

SOVJETSKI PREMIJER BULGANIN uputio je poruku predsedniku turske vlade Menderesu o situaciji oko Sirije.

U ZAPADNOJ NJEMAČKOJ ODRŽANI su parlamentarni izbori. Adenauera kršćansko-demokratska partija odnjela je visoku pobjedu, dobivši 50,2% od upisanih birača i apsolutnu većinu u Bundestagu.

ULAN BATORU OBJAVLJEN JE KOMUNIKE o posjeti jugoslavenske delegacije Mongolskoj narodnoj republici i razgovorima koji su vodenici ekonomskim odnosima dviju zemalja.

SAVEZNO IZVRŠNO VIJEĆE DONJELO ODLUKU da se u Beogradu osnuje Institut društvenih nauka.

JUGOSLAVENSKU PARLAMENTARNU DELEGACIJU primio je kineski premijer Ču En Laj.

U TAJLANDU JE IZVRŠEN DRŽAVNI UDAR. Vrhovni komandant oružanih snaga Sarit Tanarat preuzeo je vlast, a predsjednik vladе Pibul Songram napustio je zemlju.

GENERALNI KOMITET GENERALNE SKUPSTINE UN stavlja je na dnevni red Dvanaestog zasjedanja probleme Cipra, Alžira i Zapadnog Iriana.

U DAMASK JE DOPUTOVALA SOVIETSKA ekonomski delegacija i počela razgovore o tehničkim uslovima za realiziranje sovjetske ekonomske pomoći Siriji.

DELEGACIJA SAVEZA BORACA Narodnooslobodilačkog rata Jugoslavije doputovala je u Varšavu, vraćajući posjetu Savezu boraca slobodu i demokraciju Poljske.

GOVOROM AMERIČKOG MINISTRA inozemnih poslova Dalesa počela je opća debata u Generalnoj skupštini Ujedinjenih nacija.

(Sedma Sila)

Medunarodni pregled Značaj zasjedanja Generalne skupštine UN

INTERVJU »SERVISA ZA LOKALNU ŠTAMPU« SA DRUGOM SRDANOM PRICOM, DRŽAVNIM PODSEKRETAROM U DRŽAVNOM SEKRETARIJATU ZA INOZEMNE POSLOVE

rodnu pomoći nedovoljno razvijenim zemljama, uklanjanje prepreka da se u pojedinim piranima, kao što je alžirsko, nadu rješenja i t.d.

Posljednje pitanje upućeno drugu Pricu glasilo je: Možete li nam reći nešto bliže o učešću naše delegacije na ovogodišnjem zasjedanju Generalne skupštine?

Kao što znate, — odgovorio je drug Prica, — čitava vanjska politika naše zemlje izgrađena je u punoj saglasnosti sa načelima i ciljevima Povelje Ujedinjenih naroda. Naša delegacija na dvanaestom redovnom zasjedanju, isto tako, kao i predstavnici naše zemlje na prošlim zasjedanjima, nastojat će da razvije maksimalnu inicijativu i pruži najveću moguću podršku svim naporima da se ova načela i ciljevi ostvaruju u praksi. Pri tome će naša delegacija pokloniti najveću pažnju i rješavanju otvorenih međunarodnih sporova i svestranom razvitu međunarodne saradnje na svim poljima aktivnosti. Ona će nastojati da stope doprinese razvijanju duha sporazumijevanja neophodnog za svaku rješavanje međunarodnih sporova.

Ukratko rečeno, naša delegacija na dvanaestom redovnom zasjedanju Generalne skupštine Organizacije Ujedinjenih naroda rješavanju međunarodnih sporova nije neograničena. Ona o takvim sporovima može da donese samo preporuke, ali te preporuke mogu odigrati, i više puta su već odigrane pozitivnu ulogu u oticanju opasnosti po mir. Bez sumnje UN će i ovog puta odigrati takvu ulogu u nizu pitanja, kao što su: očuvanje trke u naoružanju, stvaranje instrumenata za međunarodne sporove.

Ukratko rečeno, naša delegacija na dvanaestom redovnom zasjedanju Generalne skupštine Organizacije Ujedinjenih naroda nastojat će se lagatati za poboljšanje međunarodne atmosfere i povećanje međunarodnog povjerenja, i, uopće, za takav razvoj u svijetu koji će omogućiti produbljenje saradnje među narodima u cilju sigurnosti i mira.

**Čitajte
i širite svoj
list!**

U SUSRET VELIKOM OKTOBRU

VELIKI STRAH

Oktobarska revolucija potresla je svijet!

Radnje socijalističke države pratile su kapitalističke zemlje sa otvorenim očima, punim straha.

Zvona su zvonila na ubzunu: čovječanstvu prijeti »opasnost! Pančan strah zahvatilo je buržoaziju svih kontinenta. Uzburdenje i napesti nisu imali kraja.

A kod pobjedonosne Revolucije bio je nezadržljivo: Krčila je ona sabi puteve, savladivala nepremostive zapreke. Uspešni ruski proletarijata zatalasali su radnike čitavog svijeta. Odjeci Oktobra dopirali su i u najudaljenije krajeve, i u najzabitnija sela i zaselje.

Radnik je osluškivao bilo Oktobra! On je bio ponosan i radostan!

On je bio jedinstven u željama i htijenjima. Vidio je jasno svoju surašnjicu i ljepšu budućnost.

GENERALNI KOMITET GENERALNE SKUPSTINE UN stavlja je na dnevni red Dvanaestog zasjedanja probleme Cipra, Alžira i Zapadnog Iriana.

POVJERLJIVI DOSIJE Dogadaji u Rusiji i uspjesi Velikog Oktobra, odrazili su se i u mladoj kraljevskoj državi »SHS«. Vladajuća kluka, dvor i njegov aparat zahvatilo je nemir i panika, uzbuđenje i veliki strah. Za gradanske stranke, za kapitaliste, koji su ih podržavali, boljševizam je bio opasnost broj jedan. Zbog toga čitav policijski aparat nalazio je u pokretu.

U ministarstvu unutrašnjih poslova, u ministarstvu vojske, u Aleksandrovom domu — jednom riječu u čaršiji — svi su na oprezu. I najmanji sumnjiši šuštan na

bilo kojem kraju zemlje nailazi kod uzurpatora vlasti na snažan odjek.

Odakle toliki strah? Čega se boje vlastodršci? Zar je omrznutom režimu zaista potrebno da čitavu zemlju podvrgne teroru? Zar su agenti trebali danonico da uhođe i špijuniraju? Zašto su Ljubljana, Maribor, Zagreb, Sarajevo i drugi veći gradovi i industrijski centri prestanu u vezi s ministrom unutrašnjih poslova i ministrom vojske?

Odgovor nije teško dati!

Već 1919. godine, u naročito naredne godine, u zemlju su počeli da stižu ešalon i hiljadama emigranți, a s njima bivao i strah sve veći!

AGENTI, POLICIJA, I DRUGE SPECIJALNE USTANOVE, IMAJU PUNE RUKE posla. Repartircima su postavljana nebrojena pitanja, bijeliženi su njihovi odgovori.

Povjernici dosje rastao je, a s njim bivao i strah sve veći!

PRIČA NEPOZNATOG

Među našim podanicima, zapisan je u dokumentu broj 938/21 Predsjedništva zemaljske vlade, »po pričanju čovjeka, kome se može biti, Ipak država bi trebalo više pažnje da obrati na njihovo držanje. Tako sam sebe ponovo pobjedio: »Nisu opasni, ali je dobro da se na njih pazi!«

POLICIJSKI APARAT NA DJELU

Pogrančni komesar željezničke policije u Mariboru dostavlja ministru unutrašnjih poslova jedan strogo povjerljiv akt sa spiskom repatriraca iz Rusije. U tom popisu većina je repatrirača iz Hrvatske. Za jednog od njih kaže se da je najopasniji komunista, »koji nosi na duši dosta grijeha«. Na raspolaganju nije htio ništa da govori što je radio u Rusiji. Njega odmah staviti pod strogi policijski nadzor, na njegovo kretanje obratiti najveću pažnju, da ne bi došao u kontakt s drugim istaknutim komunistima i s njima paktirao kakav tajni rad i agitator.

U istom povjerljivom dokumentu podvlači se, da i na drugu četveroricu treba paziti, jer su »opasni«, pa da i oni ne bi vršili kakvu tajnu agitaciju i odrižavali tajne veze. Na kraju povjerljivih aktova upozoravaju se organi javne bezbjednosti, da što više i što strožije obraćate pažnju na sve sumnjičnosti, koje dolaze kao repatrijacima iz Rusije. Njih treba pratiti bez prestanaka kako bi se utvrdilo što radi i s kim se druži. Po naredbi ministra unutrašnjih poslova, inspektor Lazic, obraćajući se Zemaljskoj vladi, kaže da se do-

stavlja prednje radi znanja i s molbom da se naredi vlastima, da se na lica koja dolaze iz Rusije strogo pazi, jer i pored svega ona vrše tajnu agitaciju i šire boljevizam.

CENTRALNO VIJEĆE KP U KRALJEVSTU »SHS«

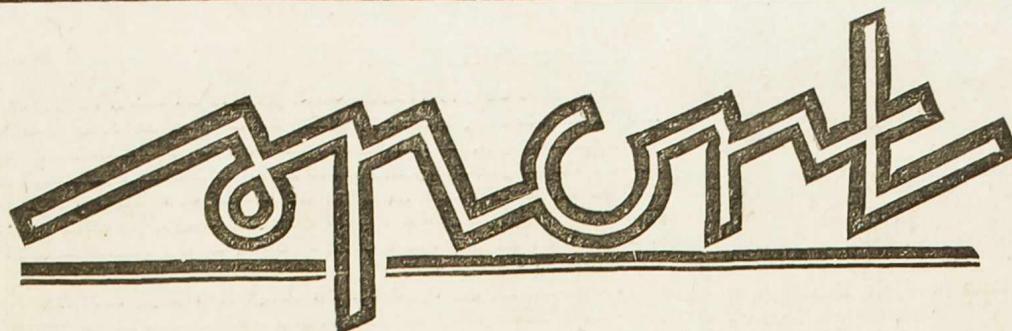
Policajski aparat ne mruje. U zemlji se vrše hapšenja, vrše pretresi i šalju povjerljivi akti. Ministar unutrašnjih poslova u martu 1921. upućuje raspis Zemaljskoj vladi, a ova svim velikim županijama, redarstvenim povjerenstvima i komandama IV. žandarmerske brigade, u kome se javlja imena »komunističkih agitatora«.

Milan Vulić, rodom iz Konjica, kaže se u raspisu, bio je poznat u Moskvi kao komunista agitator. Kao agitator ističu se nadalje, Mitar Đorđević iz Kovina, sada sekretar u Sovjetu Moskve, neki Tomić iz Hrvatske, Živa Bančić iz Velikog Bečkereka, Kuča iz Zagreba (on je komandant osobnog odjeljenja u Vrnjima), Tomić iz Starog Sivca, Sever iz Hrvatske, Filipović iz Vranjeva i Gagić iz Bosne. Svi će oni, po svoj prilici da se vrste u domovinu koncem aprila, tj. čim završe komunistički kurs u Moskvi. Što će se preporučiti policiji? Kako da ih se dočekaju? — nije potrebno reći.

Iz razgovora s nekim zarobljenikom, kaže se u raspisu, »vidjeli smo da su im obziranja — kao Centralno vijeće komunističke partije u našoj kraljevini — ova lica: Aleksandar Trajkov (Slavonska Požega), Bogoljub Gučić (Sarajevo), Vlado Marković (Novi Sad), Vlado Čopić (Zagreb), Duro Đaković (Sarajevo), Đuro Cvijić (Zagreb), i Filip Filipović (Beograd) i drugi. (Nastavit će se)

— Jedna dobra strana i zasluga, koju ima Savjet, to je ta, što je

„Šibenik“ - „Odred“ 2:1 (0:0)

Teška pobjeda

U II. kolu nogometnog prvenstva I. zone sastali su se »Šibeniku i ljubljanski »Odred«. Pobijedio je »Šibenik« sa 2:1 (0:0). Strijelci: Friganović u 50. i Tedling u 55. minuti za »Šibenik«, a Frič u 65. minuti za »Odred«. Pred oko 1500 gledalaca sudio je slabo Vunarić iz Zagreba.

»ŠIBENIK«: Bašić, Cvitanović, Ilić, Begić, Šijković, Tambiča, Živković, Šupe, Stosić, Tedling, Friganović.

»ODRED«: Jazbinšek, Medved, Udovič, Zumbar, Berginc, Limo, Cuban, Hočevar, Frič, Klančić, Halilagić.

Sta da kažemo o nedjeljnoj utakmici? Slabo i odveć slabo za obje momčadi. Osobito slab utisak ostavio je domaći tim, koji se za čitavo vrijeme igre nije uspio srediti. Ništa bolja konstatacija ne vrijedi ni za goste koji su bili borbeniji i oštřiji. Oni su se na mahanje odlikovali i nečistom igrom. Opći je utisak: »Šibenik« još nije došao u pravu formu, iako je prvenstvena sezona u punom jeku. Nedjeljna utakmica je pokazala da domaći nemaju dobrih krila, slabo se pokrivaju protivnički igrači, nedovoljno i rjetko se puca na gol.

Prije 45 minuta igre, a bilježnice reporterile su govorito prazne. Osim prodara domaćih i 1. minuti igre i promatraša Živkovića sa svega tri metra, drugo se ništa znacajnije nije moglo zabilježiti. Slaba igra s obje strane razočarala je gledaoca. Lopta se često nasumice bacala s

PRIPREME NK »PROVOBORAC«

Ovih dana počeli su treninzi NK »Provoborac« u Vodicama, a koji će se ponovo ove godine takmičiti u grupnom prvenstvu Splitskog nogometnog podsaveza. U ljetnoj sezoni odigrano je nekoliko utakmica, gdje su probane mlade snage, koje će predstavljati znatno pojednostavljenje pre postojeće sezonu. Najavljenu pobjedu odnio je »Provoborac« nad SOŠK-om iz Skradina sa 2:1.

Masovne organizacije u selu dat će finansijsku i materijalnu pomoć klubu, koji će u ovom prvenstvu igrati jednu od glavnih uloga za osvajanje prvog mesta. Iz razgovora sa trenerom Pešom, dade se zaključiti da je zadovoljan s formom igrača, te nema zapreke da nogomet u Vodicama ponovno zauzme svoju popularnost kakvu je imao i prošlih godina. (JJ)

BRIJIR - GAČELEZI 3:1 (2:0)

U Gačelezima je nedavno odigrana prijateljska nogometna utakmica između domaće momčadi i kombinirane ekipe Vačana i Brbića. Gosti su zasluzeno pobijedili se rezultatom 3:1. Susret je bio vrlo živ, a naročito u drugom dijelu igre, kada je domaća momčad uporno nastojala da izravna rezultat. Karakteristično je, da je igru promatrao velik broj publike, a naročito ženske omladine.

Zapaženo je, da se u našim selima sve češće održavaju nogometni susreti, međutim, za njihovo vođenje nedostaje potreban sudsacki kader. Bilo bi potrebno da Kotarski savez sportova, uz pomoć Kotarskog komiteta, Narodne omladine organizira seminar, pomoću kojih bi se sposobio kader za vođenje ne samo nogometnih susreta, već i ostalih sportskih igara.

ŠIBENSKI LIST
organ Socijalističkog saveza radnog naroda kotara Šibenik
Uređuje redakcijski kolegij

Glavni i odgovorni urednik:
Nikola Bego

Uredništvo: Šibenik — Ulica
Jelke Bučić 5 — Tel. br. 5-62

Tekući račun: Komunalna banja Šibenik br. 47-KB-15-Z-182

Rukopisi se ne vraćaju

Preplata za tri mjeseca 130,
za pola godine 260, a jednu
godinu 520 dinara

Tisk: »Stampac Šibenik

Personalna komisija Narodnog odbora kotara Šibenik raspisuje NATJEĆAJ ZA OVE SLUŽBENIKE

1. FINANCIJSKI INSPEKTÖR

(uvjeti: ekonomski ili pravni fakultet, odnosno njemu odgovarajuća škola, položeni stručni ispit i najmanje 4 godine stručne prakse na finansijskim poslovima ili srednja stručna spremna ili njoj ravna škola, položeni stručni ispit i najmanje 5 godina stručne prakse na finansijskim poslovima).

2. REFERENT KOMISIJE ZA PORESKE ŽALBE

(uvjeti: pravni ili ekonomski fakultet, položeni stručni ispit i 4 godine stručne prakse, ili srednja stručna spremna, položeni stručni ispit i najmanje 7 godina stručne prakse na poslovima financija).

3. INSPEKTOR ZA SREDNJE ŠKOLE

(uvjeti: filozofski fakultet, položeni stručni ispit i najmanje 4 godine stručne prakse).

4. REFERENT ZA PLANIRANJE

(uvjeti: ekonomski ili pravni fakultet odnosno njemu ravna škola, položeni stručni ispit i najmanje 3 godine stručne prakse).

5. STATISTIČAR - REFERENT ZA NARODNI DOHODAK, FINANCIJSKU STATISTIKU, ŽIVOTNI STANDART I ANALIZE

(uvjeti: ekonomski ili pravni fakultet odnosno njemu ravna škola, položeni stručni ispit i najmanje 3 god. stručne prakse).

6. GEOMETAR U UREDU ZA KATASTAR U DRNIŠU

(uvjeti: srednja tehnička škola, odnosno geodetski tehnikum, i položeni stručni ispit).

7. REFERENT ZA NARODNO ZDRAVLJE

(uvjeti: srednja stručna spremna, položeni stručni ispit i najmanje 4 god. stručne prakse).

8. JEDNOG SLUŽBENIKA — VOĐITELJA EVIDENCIJE

u Birou za posredovanje rada (uvjeti: nepotpuna srednja stručna spremna).

Za radna mjesta od 1-7 propisana je dopunska plaća.

Ponude s kratkom biografijom i kretanjem u službi, te dokumente po čl. 50 ZODS dostaviti najkasnije do 9. X. 1957. godine

poučaj - ZANIMLJIVOSTI - zabava

NEPRIJATELJ RADARA NA POMOLU

Jedna engleska fabrika za izradu dijelova za radio i televizijske uređaje proizvela je materiju koja je, prema tvrdjenju njenih pronađenaca, u stanju da učini nevidljivim za »oči« radara sve predmete kod kojih je upotrebljena. Ova materija, čiji sastav nije objelodanjen, mogla bi, na primjer, da »sakrije« čitavu eskadrilu aviona ili eskadrilu brodova, apsorbirajući u potpunosti emitirane elektromagnetske talase, čije odbijanje od pojedinih predmeta na koje nađu omogućuje inače radarским uređajima da otkriju njihovo prisustvo i odredje udaljenost.

Komad ove neobične materije izložen je nedavno u Salonu aeronaute u Farnborou. Oni koji su ga vidjeli kažu da je nalik na komad kaučuka.

IZ STRAHA OD ZEMLJOTRESA . . .

Strah od zemljotresa — piše japski list »Tokio Tajms« — nagoni na bježstvo iz Tokija sve veći broj njegovih stanovnika. A i od onih koji ostaju mnogi se trude da nagomilaju što veće rezerve pribjegnuti i hrane u konzervama, da im se nađe u slučaju katastrofe. Naime postoji vjerovanje da se svakih 70 godina dogodi po jedan jak zemljotres, a svakih 30 ili 35 godina po jedan slabiji. Sada su se baš napuštene 34 godine od zemljotresa koji je 1. septembra 1923. potresao Tokio.

Naučni instituti uzalud uvjeravaju ljudе da je to gola praznovjericja, jer, prema današnjem stanju nauke, ne postoji nikakvo sredstvo koje bi omogućilo predviđanje zemljotresa.

NAJVEĆA OCEANSKA DUBINA — 10.960 METARA

Prema jednoj vesti TASS-a, sovjetski naučnici koji rade u okviru Međunarodne geofizičke godišnje registrirali su dosad najveću poznatu dubinu. Sa palube lade »Vitez«, oni su, u vodama Filipina, pomoću radio-sondi otkrili jedno mjesto cijela dubina iznosi 10.960 metara. Dosad je smatrano da su najveću oceansku dubinu — 10.863 metra našli britanski naučnici sa brodom »Celedon«, koji su 1951. godine vršili mjerjenja u ovoj isto

MALI SAVJETI

Termos - sanduk koji može svaka žena sama da napravi

Za uštete goriva ovakav termosanduk veoma je pogodan. Kada se dobro napravi, ne samo što u njemu može jelo da se dokuha, već ostaje toplo i čitavih 4 do 5 sati. Obično se pravi za dva lonca. Nisu potrebiti naročiti lonci samo ne smije da smeta drška zaklopaca. Zato se poklopci mogu da stave na lonac naopako, da drška bude unutra. Veličina sanduka zavisi od veličine lonaca. Za izolaciju treba predviđjeti prostor od 5 do 10 centimetara oko svakog lonca. Najprije se dno praznog sanduka obloži u visini 5 do 10 centimetara drvenom vunom, »Roshardom« ili papirom od novina. (Od novina se prave sitne loptice, papir se isčijepe u veličini dlana i čvrsto zguzava). Zatim se sanduk sa sve četiri strane ispunji do vrha čistim izolacionim materijalom u debeljini od 5 do 10 centimetara. I između lonaca, u sredini, dolazi izolacioni zid otpriklike iste debeljine. Slamu, papir čime ste već ispunili sanduk, pokrijte mekom vunenom tkaninom odgovarajuće veličine (komadom starog flanelinskog čebeta), vunenim šalom ili sličnim. Gdje dodojlonci, ugnite tkaninu da dobijete potrebna udubljenja, a unaoko zavucite njenje krajeve između izolacija (slame ili papira) i drvenih zidova sanduka. Odozgo dolazi drvena tabla s isječenim okruglinama, kroz koje se meću lonci. Tabla mora da bude ovičena uspravnom drvenom lajsnom. Najzad, za gornju izolaciju napravite jedan ili dva justasta odgovarajuće veličine, od flaneli ili kakve druge vunene tkanine. U njih ćete staviti isto ono čime ste ispunili sanduk, loptice od papira ili slamu. Prilikom upotrebe zatvorite cete, naravno, i zaklopac na sanduku. Da se ne biste moralisagnjati, možete na sanduk uglatiti noge, ili ga postavite na stolicu bez naslona (hoklicu). Samo se po sebi razumije da se sanduk ne mora uvijek iskoristiti za dva lonca. Ako se u njega stavi samo jedan, onda treba drugo udubljenje

oblasti. TASS dodaje da je ova sovjetska ekipa s uspjehom snimala podmorsk život do dubine od 5789 metara.

PRVI PUTNICI NA MJESEC — ŽENE

Tri američka psihologa — dr. Krugman, dr. Majkel i dr. Pepinski — smatraju da će prva osoba koja će interplanetarnim brodom sletjeti na Mjesec biti najvjerojatnije neka žena. Ova svoju teoriju oni zasnivaju na naročitim uslovima koje zahtijeva vaskonski let. Prije svega, vodit će se računa o svakom kilogramu, kako bi opterećenje broda bilo što manje. Osim toga, interplanetarni putovanje zahtijevat će duge periode potputne usamljenosti, na šta se žena lakše prilagodava nego čovjek.

OD MOZGA ZAVISI DUŽINA ŽIVOTA?

Doktor Džordž Saher, biolog iz jednog laboratorija u Argonu, u SAD, tvrdi da je dužina vijeka čovjeka i svih sisara po svoj prilog određena veličinom mozga i njegovom sposobnosti da regulira tjelesne funkcije. U jednom izvještaju upućenom američkom Institutu za biološke nauke, dr. Saher je precizirao da je do ovog zaključka došao na osnovu uporednog ispitivanja dimenzija mozga kod 60 raznih sisara i njihovog normalnog vijeka. To mu je omogućilo da utvrdi da što je veći njihov mozak u odnosu na citavoj ljudskoj populaciji.

ZRAČAK NADE ZA ČELAVE

Neki Judžin Plant, sedamdesetogodišnji Zubni lekar iz Londona, objavio je da je najzad našao lik protiv čelavosti. On sada traži dobrovoljce na kojima bi isprobao novi način liječenja. U njima, kako izgleda, ne će oskudjevati, jer ih se već javio znatan broj — među njima i jedan pisac, nekoliko advokata i jedan austrijski novinar — izjavljujući da su zadovoljni što mogu da saraduju na »novakom jednom epochalnom izumu«.

Plant tvrdi da su opiti pokazali da perut i jedna sekrecija kože na lubanji obrazuju neku vrstu »lakice«, koji prsto pokosi vlasni i sprečava njihovo dalje rastenje, ali im se

ne uništava korijen. Lik koji je on našao sastoji se od jednog sumpornog »rastvarača«, koji skida taj »lak«. Prilikom eksperimentiranja, veli dr. Plant — ovaj rastvarač je doveo do pojave paraja na dote potpuno čelavim glavama, što daje nade da će se kasnije namjesto njega razviti normalna kosa.

TUNEL ISPOD LAMANŠA, ALI KAKAV?

Da je prokopavanje tunela ispod Lamanaša još u domenu teorije i traženja, pokazuju i slijedeći primjer. Nedavno je od jednog danskog poduzeća, zatraženo da izradi projekt ostvarenja ovog poduhvata, uz navodenje najbitnijih tehničkih pojedinosti. Zanimljivo je da se ovo poduzeće specijaliziralo u izgradnji »montažnih« podmorskih tunela, koji se postavljaju komad po komad na dno mora. To ukazuje da organizatori pomisliju i na ovakav način rješenja ovog vježkovnog problema, čime bi se izbjeglo bušenje podzemnih galerija između Kalea i Dovera.

(Sedma Sila)

S obzirom na rastući interes za kazališne predstave, kao i na pozitivno iskustvo iz prošle sezone, uprava Narodnog kazališta organizira je i u ovoj sezoni preplatu na predstave. Preplatnicima se omogućava gledanje deset predstava, imaju stalno mjesto u gledalištu, a sve to uz minimalan trošak od 160 do 900 Din, što je za prosečno oko 35% niže od redovitih cijena ulaznica.

Preplatnici će gledati slijedeće predstave:

Đržiće-Božić: MANDE, komedija jedne karnevalske noći;

Andre Roussin: RODINA OFANZIVA, pariska komedija;

Bratko Kreft: CELJSKI GROFOVI, historijska drama o feudalima;

Velimir Subotić: LJUDI, drama iz Narodnošlobodilačkog rata;

Kalman Mesarić: GOSPODSKO DIJETE, komedija;

Lojze Štanček: LJETNE OLJE, drama iz savremenog života;

Margaret Mayo: MOJE BEBE, američka komedija;

Alan Paton: PLAĆI VOLJENA ŽEMLJO, dramski igroklaz s pjevanjem;

Nedim Omerbegović: MAGLE, drama iz života pod okupacijom;

Ivo Tijardović: MALA FLORMYE, opereta.

Preplatnici će bit